

JAARVERSLAG 2020

Stichting Bouwen Nederland
Akerstraat Noord 72
6431 HN Hoensbroek
info@stichtingbouwen.nl
KvK 60328843

Inhoudsopgave

1. Voorwoord van de voorzitter	3
2. Organisatie	4
3. Doelstelling	5
4. Missie	6
5. Visie	7
6. Ambitie	8
7. Service	9
8. Corona pandemie	10
9. Activiteiten in Gambia	11
10. Activiteiten in Ghana	14
11. Activiteiten in Malawi	15
12. Activiteiten in Kenia	18
13. Verdienmodel zonder winstoogmerk	19
14. Begroting 2021	19

1. Voorwoord van de voorzitter

Dit jaarverslag is bedoeld om de activiteiten en plannen van Stichting Bouwen Nederland gedurende 2020 nader toe te lichten. Dit geeft dan naast het financiële verslag een beeld van wat we in 2020 hebben gerealiseerd. De gevolgen van de Corona pandemie komen uiteraard ook aan bod. We gaan in op de projecten die zijn uitgevoerd in de landen Gambia, Ghana, Malawi en Kenia en kijken naar projecten die op de plank liggen.

2. Organisatie

Stichting Bouwen Nederland is een Nederlandse stichting en valt daarmee onder het Nederlands rechtssysteem. De statuten van SBN zijn bij het Notarishuis Hoevelaken te Hoevelaken (beschikbaar op aanvraag). Het bestuur van SBN bestaat uit minimaal 3 personen die de rol van voorzitter, secretaris en penningmeester vervullen en zij worden benoemd voor een periode van 4 jaar (De taken en bevoegdheden van het bestuur van SBN zijn vastgelegd in de statuten. Hier volgt een verkorte opsomming:

- Belast met het besturen van de stichting
- Houdt tenminste 2 vergaderingen per jaar, waarbij in één vergadering de balans en de staat van baten en lasten wordt besproken
- Mag bestuursbesluiten nemen, waarbij elke bestuurslid 1 stem heeft, een reglement opstellen en commissies of werkgroepen instellen
- Wijzigingen in statuten aanbrengen en de stichting ontbinden
- NIET bevoegd tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding, en bezwaring van registergoederen, of overeenkomsten, waarbij de stichting zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterkt maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt; TENZIJ het besluit wordt genomen met algemene stemmen van de bestuurders

Bestuur:

Mevr. Gabrielle Tuijthof, voorzitter

Mevr. Marte van der Hoeven, penningmeester

Mevr. Esther Kroodsmma, secretaris

Directie:

dhr. Eric de Ruyter, algemeen directeur en project manager Malawi

Mevr. Michelle Tuijthof, financieel directeur

Projectmanagers:

Dhr. Maarten Wassenberg (Gambia)

Dhr. ing. Tom Wijnen (Malawi)

Vrijwilligers:

Mevr. ir. Barbara Schroyen- Bax

3. Doelstelling

De stichting heeft ten doel:

a. het ontwikkelen, coördineren en realiseren van niet-commerciële bouwprojecten in ontwikkelingslanden in het kader van ontwikkelingssamenwerking, zoals het bouwen van scholen, ziekenhuizen of het verbouwen van woningen die bij een ramp vernietigd zijn, alsmede het adviseren en ondersteunen bij de totstandkoming van dergelijke projecten.

b. het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Deze projecten kunnen geïnitieerd worden door andere organisaties of door de Stichting Bouwen zelf. Op deze wijze wil de stichting hulp bieden aan mensen, doelgroepen en organisaties die daar behoefte aan hebben. Buiten de realisatie van bouwprojecten speelt het overdragen van kennis aan de lokale bevolking en de uiteindelijke gebruikers van het project een grote rol.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:

- * het inzetten van bouwkundige en organisatorische kennis
- * het aanwenden van alle middelen die tot het doel van de stichting kunnen leiden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn
- * het zich bezig houden met de verwerving van de benodigde fondsen voor bouwprojecten

Speerpunten zijn onder meer:

1. Controle, coördinatie en kwaliteitsverbetering/ beheersing van bouwprojecten
2. Kennis overdracht
3. Het creëren van lokale werkgelegenheid
4. Het geven van een impuls aan de lokale economie door het aanschaffen van materialen e.d.

Er zijn geen belangrijke bestuurlijke voornemens en besluiten genomen die de werkzaamheden danwel de financiële situatie in grote zin wijzigen.

In het geval er sprake is van een vrij besteedbaar vermogen zal dit aangewend worden om een deel van de algemene kosten van de stichting in het jaar daarop te dekken.

Voor dit jaar zijn geen belangrijke wijzigingen in de (statutaire) doelstellingen gemaakt.

4. Missie

Stichting Bouwen Nederland wil een bescheiden maar belangrijke bijdrage leveren aan de verbetering van de leefomstandigheden (of ontwikkeling) in Afrika, daar waar de nood het hoogst is. Dit wil SBN concreet doen door:

- Het faciliteren van een efficiënt bouwproces door ter plekke de bouw te begeleiden in de rol van bouw/project coördinator. Hierdoor is kans op corruptie nagenoeg uitgeschakeld.
- Bij de bouw gebruik te maken van een zelf-ontwikkelde onderhoudsarme bouwstijl en lokaal beschikbare materialen.
- Deze materialen zijn soms grondstoffen, maar kunnen ook halffabricaten zijn die in het betreffende land tot eindproduct worden verwerkt. Hierdoor blijft een gebouw voor 30 jaar inzetbaar en wordt de lokale economie gestimuleerd. Daarnaast worden geen onnodige kosten gemaakt voor transport van materialen over lange afstanden en dat helpt aan beperking van milieubelasting .
- Inzet en opleiding van lokale bevolking bij de bouw. Dit stimuleert de werkgelegenheid, zorgt voor kennisoverdracht, verhoging van het opleidingsniveau, maar ook grotere betrokkenheid bij de gerealiseerde bouwprojecten. Uiteindelijk draagt deze aanpak aan meer economische zelfstandigheid van de lokale bevolking.
- Vanuit Nederland lokale organisaties en NGO's te ondersteunen in het professionaliseren van de lokale bouw door middel van advies omtrent het bouwproces, toezicht, onderhoud, strategie, juridische zaken en personeel.

5. Visie

In ontwikkelingslanden bestaat een grote achterstand ten aanzien van welvaart en levensomstandigheden. Met name in rurale gebieden is gebrek aan zelfs de basis basisvoorzieningen zoals schoon water, sanitair, gezondheidszorgvoorzieningen en scholing. De verwachting is dat deze situatie, ondanks alle hulp die geboden wordt door (niet)-gouvernementele organisaties, zeker de komende 25 jaar nog blijft bestaan. Met name op het Afrikaanse continent is de situatie zorgwekkend. Hierin speelt de vicieuze cirkel van spelen oorlogsconflicten, corruptie, milieuvervuiling, gebrek aan scholing, armoede, gezondheidsproblemen (kind-/moedersterfte, ziekten) en de klimatologische omstandigheden een rol. Mensen die in deze zware omstandigheden leven kunnen effectieve hulp die ze aangeboden wordt goed gebruiken. Om deze hulp effectief te laten zijn, is het belangrijk dat de hulp de randvoorwaarden schept waarin mensen de mogelijkheid hebben zich zelfstandig in een betere situatie te brengen. De aanwezigheid van de volgende basisvoorzieningen zijn bij het scheppen van deze randvoorwaarden cruciaal en hebben daarmee de focus van SBN:

- Voedselvoorziening. Voor SBN betekent dit het bouwen van onder meer opslagsilo's van voedselvoorraden en keukens in scholen e.d.
- Water en sanitaire voorzieningen, ook wel WatSan genoemd. Voor SBN betekent dit het aanleggen van onder meer wateropslag tanks, waterputten, wc- en doucheblokken.
- Scholing en werkgelegenheid. Voor SBN betekent dit het bouwen van onder meer scholen (kinderen, jeugd, volwassenen), skills centra, en de opleiding en inhuur van lokale werklui in de bouw.
- Opvang van weeskinderen. Voor SBN betekent dit het bouwen van onder meer opvangcentra en naschoolse opvang locaties.
- Medische voorzieningen. Voor SBN betekent dit het bouwen van onder meer klinieken, verloskamers, operatiekamers, apotheken en complete ziekenhuizen.

6. Ambitie

Stichting Bouwen Nederland is een organisatie zonder winstoogmerk die als doel heeft het ontwikkelen, coördineren en realiseren van niet-commerciële bouwprojecten in het kader van ontwikkelingssamenwerking, alsmede het adviseren en ondersteunen bij de totstandkoming van dergelijke projecten.

Om deze doelstelling te consolideren heeft SBN de volgende ambitie voor de komende 2 jaar:

- Het minimaliseren van het aantal werknemers dat in dienst is van SBN om daarmee (financiële) risico's te beperken
- Vaker de rol van consultant te nemen bij de uitvoering van een project.
- Professionalisering van de organisatie
- Financieel gezond zijn

7. Service

Veel organisaties (lokale of buitenlandse stichtingen) zamelen geld in voor het realiseren van basisvoorzieningen, maar hebben geen of te weinig expertise om dergelijke bouwprojecten in de praktijk technisch voor te bereiden en te begeleiden in de uitvoering en nazorg. Het gevolg kan zijn dat projecten niet of maar gedeeltelijk gerealiseerd worden doordat lokale partijen worden ingehuurd die corrupt zijn, het project onvoldoende begrijpen of de expertise niet hebben om onderhoudsarm te bouwen.

Stichting Bouwen Nederland verzorgt met haar dienstverlening de realisatie van die beoogde bouwprojecten door in de Afrikaanse landen voor haar opdrachtgevers ter plekke de rol van bouw/project coördinator te vervullen. Dit doet SBN middels lokale entiteiten: Stichting Bouwen The Gambia (The Gambia), Foundation to Build (Ghana), Foundation to Build (Malawi). Deze entiteiten zonder winstoogmerk zijn zogenaamde 'companies by limited guarantee' of 'charitable organisations'.

De rol van bouw/project coördinator wordt als volgt ingevuld:

1. Voorbereiding

In overleg met de opdrachtgever en de eindgebruikers wordt een bouwplan ontwikkeld. Dit behelst het opstellen van een programma van eisen, een schetsontwerp, een definitief ontwerp, het opstellen van het bestek en een technische omschrijving, 2D en 3D bouwtekeningen, presentatiemateriaal, een begroting en tijdsplan..

2. Uitvoering

Tijdens de uitvoering ligt de focus op directievoering en projectmanagement. In de praktijk betekent dit het begeleiden van het bouwproject middels het werven en selecteren van lokale werklieden, selecteren en inkopen van bouwmaterialen en materieel, het begeleiden, aansturen en opleiden van werklieden, bewaken van de budgetten en planning, en communicatie met de opdrachtgever en de lokale bevolking.

3. Nazorg

In overleg met opdrachtgever kan een onderhoudsplan worden opgesteld en uitgevoerd in de vorm van periodieke controles, verzorging van reparaties en preventief onderhoud.

4. Naast bovenstaande activiteiten biedt Stichting Bouwen Nederland stageplekken aan voor studenten met een relevante opleiding (bijv. HBO bouwkunde, HBO energy engineering). Deze studenten uit Nederland kunnen zo op de werkvloer de rol van voorbereidend en uitvoerend projectleider en directievoerder leren. De studenten worden ingezet bij alle facetten van de voorbereiding en uitvoering en begeleid door de vestigingsmanager.

5. Stichting Bouwen Nederland ondersteunt tevens waar nodig haar opdrachtgevers en lokaal opererende entiteiten in de haalbaarheidsfase voorafgaand aan een concreet project. Dit doet zij concreet door het mee werven van additionele fondsen en/of middelen om bouwprojecten te kunnen realiseren.

Stichting Bouwen Nederland is uniek in haar werkwijze doordat zij lokaal in het land zelf de bouwprojecten helpt uitvoeren. Hierdoor kan maatwerk geleverd worden, rekening houdend met de behoeften en cultuur ter plekke. Maar er kan ook snel en direct gewerkt worden zonder grote overheadkosten. Dit resulteert in een optimale bouwbegeleiding in termen van prijs/kwaliteit, lokale werkgelegenheid en opleiding en langdurig gebruik van het geleverde object.

8. Corona pandemie

Begin dit jaar brak de corona pandemie uit met al vrij snel gevolgen voor SBN. Lockdowns in de hele wereld heeft ons werk behoorlijk geraakt. Uiteindelijk bestaat ons werk voornamelijk uit de begeleiding van bouwprojecten ter plaatse. De onzekerheid in de beginfase heeft ervoor gezorgd dat ons werk in Malawi stil kwam te liggen, onze project manager in Malawi weer terug kwam naar Nederland en dit extra kosten met zich mee heeft gebracht. Veel opdrachtgevers hebben werkzaamheden en projecten stil gelegd met als gevolg dat SBN minder werk had.

Malawi

Onze Nederlandse project manager is in mei terug naar Nederland gekomen omdat de situatie te onzeker was en hij zich niet veilig voelde. Opdrachtgevers hebben projecten uitgesteld en in sommige gevallen geannuleerd met als gevolg dat we weinig tot geen werk in Malawi hadden. Uiteindelijk hebben we het in juni aflopende contract van onze project manager noodgedwongen niet kunnen verlengen.

Aan het eind van 2020 hebben we wel een Covid-19 gerelateerd project kunnen bouwen in opdracht van Malawi Liverpool Welcome Trust. We hebben 2 gebouwen ontworpen en gebouwd waar Covid-19 vaccinatie studies worden gedaan. Gedurende het hele jaar hebben we middels extra donaties ons lokale team van bouwers maandelijks kunnen voorzien van de meest essentiële levensmiddelen zoals mais, olie en suiker.

Malawi heeft de eerste golf goed doorstaan met als belangrijkste oorzaak de lage gemiddelde leeftijd van de Malawiaanse bevolking.

Gambia

Het West Afrikaanse land Gambia leek aanvankelijk weinig gevolgen te hebben van de pandemie. Uiteindelijk is ook Gambia in lock down gegaan. Onze project manager kon wel in Gambia blijven en we hebben redelijk "normaal" kunnen doorwerken aan onze projecten.

Ghana

Het project in Ghana heeft wel een behoorlijke vertraging opgelopen vanwege de pandemie. Uiteindelijk hebben we in oktober een start kunnen maken met fase 1a (de omheining) van het project.

Kenia

De bouw in Kenia was in volle gang toen de pandemie uitbrak. SBN fungeerde op dit project als consultant en daardoor waren de gevolgen vooral te merken in de beperkingen om naar het project te reizen. De begeleiding is voornamelijk op afstand gegaan. De bouw heeft door de pandemie wel vertraging opgelopen.

Nederland

SBN heeft vrijwel direct de tegemoetkoming NOW aangevraagd. Uiteindelijk hebben we dit ontvangen tot en met december 2020. Deze financiële steun heeft er voor gezorgd dat we salarissen van alle werknemers en salaris gerelateerde kosten konden doorbetalen.

9. Activiteiten in Gambia

In 2020 hebben we de volgende projecten gerealiseerd:

Plaats	Omschrijving	Opdrachtgever	Opmerkingen
Banjul	Renovatie OK afdeling EFST Hospital, fase 4 OK	Stichting Hart voor Gambia	Opgeleverd
Brufut	Nieuwbouw kantoor en woning	Stichting 2Bab	In uitvoering
Ebo Town	Renovatie kleuterschool	Stichting Buganala	Opgeleverd
Brufut	Uitbreiding en verbouw bevallingsafdeling Brufut Ziekenhuis	Stichting Brufut Vooruit	In ontwikkeling
S a m i Pachonku	Renovatie kleuterschool	Stichting Steun en Opbouw Gambia	In uitvoering
S a m i Pachonku	Nieuwbouw lagere school en toiletten	MRC Holland Foundation	In ontwikkeling

Stichting Bouwen Nederland

Renovatie OK afdeling Banjul.

Renovatie kleuterschool Sami Pachonki

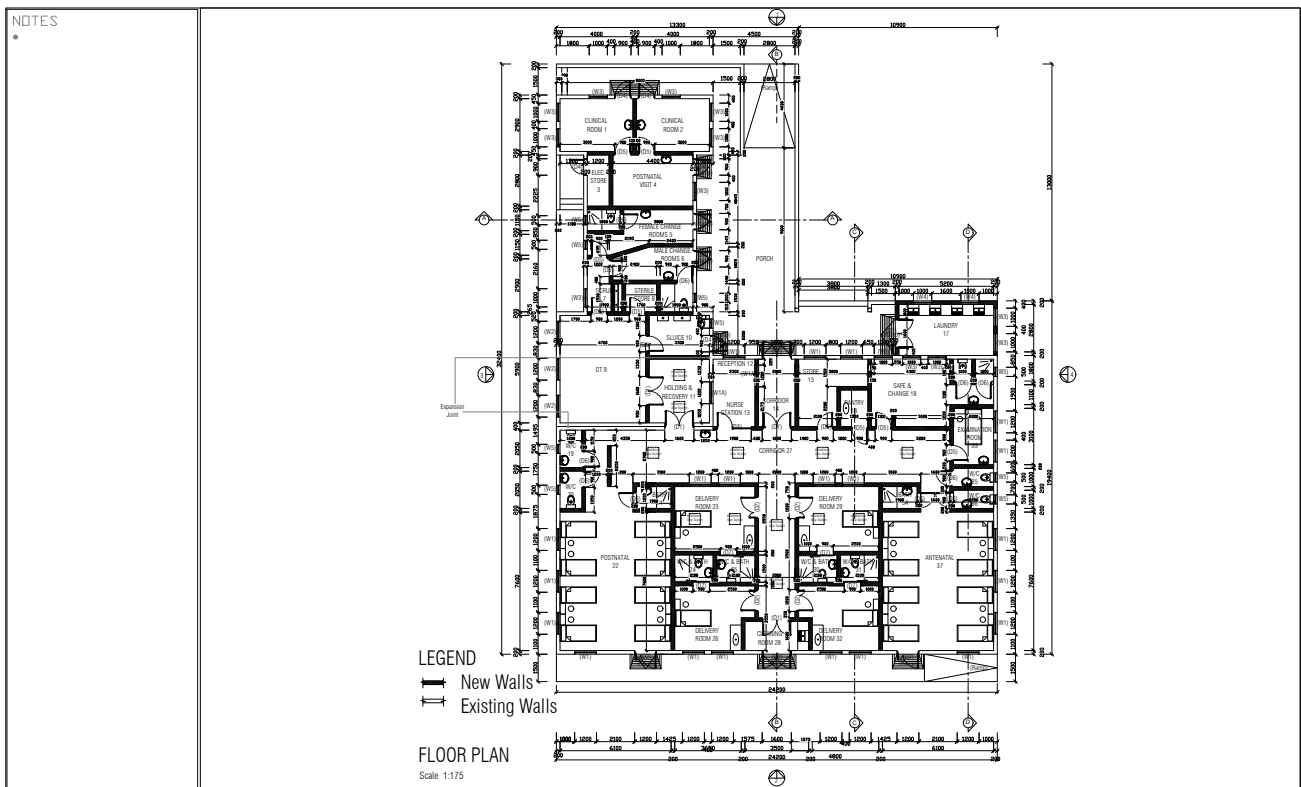
Renovatie personeelswoningen Sami Pachonki.

Stichting Bouwen Nederland

Nieuwbouw kantoor en personeelswoning Brufut.

Stichting Bouwen (The Gambia)

Coastal Road • Sanyang • The Gambia
tel.: +220 716 5180 gambia@stichtingbouwen.nl www.stichtingbouwen.nl

Project name: Proposed Maternity Ward, Brufut Health Centre, Gambia

Projectnumber: 2019-243

Client: -

Date: 15-03-21

Definitief ontwerp bevallingsafdeling Brufut.

10. Activiteiten in Ghana

In opdracht van YETS Ghana zijn we uiteindelijk eind 2020 gestart met fase 1a van het project in het noorden van Ghana. De eerste fase is het bouwen van een gemetselde omheining, toegangs poort en wachter huis.

Plaats	Omschrijving	Opdrachtgever	Opmerkingen
Abenkyim	Youth Center, fase 1a	YETS Ghana	In uitvoering

Het ontwerp van het Youth Center in Ghana.

11. Activiteiten in Malawi

Projecten worden begeleid door Tom Wijnen, per 1 juli in dienst van SBN als project manager Malawi. Zijn contract liep in juni 2020 af en is vanwege de corona pandemie niet verlengt. Zijn werkzaamheden zijn overgenomen door Eric de Ruiter.

Plaats	Omschrijving	Opdrachtgever	Opmerkingen
Mzuzu	Rehabilitatie centrum	Stichting Mavuvu	In uitvoering/ bouw stil gelegd
Namitambo	Latrines	Stichting Timotheos	Opgeleverd
Mapanga	Uitbreiding kantoor	Stichting Timotheos	Opgeleverd
Lusangazi	Nieuwbouw maternity ward	Live Life Foundation	In ontwikkeling
Namwera	O n d e r h o u d weeshuizen	Stichting Raise	Opgeleverd
Limbe & Ndirande	Covid-19 vaccinatie clinics	Malawi Liverpool Welcome Trust	In uitvoering

Stichting Bouwen Nederland

Rehabilitatie kliniek in aanbouw Mzuzu.

Latrines Mbulumbudzi.

Covid-19 kliniek in aanbouw Ndirande

Stichting Bouwen Nederland

Covid-19 kliniek in aanbouw Limbe

Ontwerp voor de maternity ward Lusangazi

12. Activiteiten in Kenia

De bouw is in 2020 in volle gang totdat de corona pandemie de bouw noodgedwongen voor een lange tijd stil legt. Dit project wordt begeleid door Eric de Ruiter door periodiek projectbezoeken af te leggen.

Plaats	Omschrijving	Opdrachtgever	Opmerkingen
Kimana	Rescue center and leadership academy for Girls	Amref Flying Doctors	In uitvoering

De Girls Academy in aanbouw.

13. Verdienmodel zonder winstoogmerk

Stichting Bouwen Nederland voert via haar lokale entiteiten werkzaamheden uit in opdracht van derden. Deze opdrachtgevers zijn bijna altijd andere stichtingen of niet-gouvernementele organisaties. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden vragen de lokale entiteiten een vergoeding, veelal een percentage van de totale projectkosten. Afhankelijk van de omvang van het project en de opdrachtgever, lag deze vergoeding doorgaans tussen de 5-10% tot 2014. Dit is min of meer kostendekkend maar voorzag niet in ruimte om buffers op te bouwen voor toekomstige investeringen of afschrijvingen van apparatuur zoals auto's, computers en betonmolens. Dit betekent ook dat er geen buffer aangemaakt kon worden voor onvoorziene omstandigheden zoals juridische conflicten. Geconstateerd is dat dit model niet duurzaam houdbaar was en na de doorstart in 2014 zijn de vergoedingen opgeschroefd naar 15% van de projectkosten waar bij uitzondering gemotiveerd van afgeweken kan worden (afhankelijk van opdrachtgever en benodigde werkzaamheden). Dit heeft voorsnog niet tot een verslechtering van de concurrentiepositie geleid, mogelijk vanwege de goede reputatie van de stichting en de toename van meer complexe bouwprojecten bij de grotere opdrachtgevers. Gedurende 2015 en 2016 zal gemonitord worden of deze verhoogde vergoeding ook op de langere termijn duurzaam blijkt te zijn en leidt tot een financieel gezonder verdienmodel.

Op verzoek en een enkele keer op eigen initiatief committeert Stichting Bouwen Nederland zich tot het mede werven van fondsen om een bouwproject mogelijk te maken. Dit vindt met name plaats bij het opzetten van een vestiging in een nieuw land, waarbij dit onderdeel is van de strategie om daar een stabiele basis te verkrijgen van instroom van projecten.

14. Begroting 2021

In het laatste kwartaal van een lopend jaar wordt een begroting opgesteld voor het nieuwe jaar. Voor 2021 is deze recent opgemaakt en opgenomen in de bijlage. De begroting voorziet in een lichte stijging van projecten verwacht in de projectlanden. Met name in Gambia worden hogere inkomsten verwacht. Malawi, Ghana en Kenia zullen voor lagere inkomsten zorgen. Door de financiële NOW steun en minder personeelskosten verwachten we toch een positief resultaat. De begroting is in een nieuwe structuur gezet en derhalve in het Engels.

Stichting Bouwen Nederland

Income			
Saldo 1-1-2021			7.950
Subsidies (UWV)			4.957
Donaties			3.080
Management fee The Gambia			34.654
Management fee Ghana			18.000
Management fee Malawi			23.200
Management fee Kenya			6.000
Km & Rental equipment The Gambia			4.343
Km & Rental equipment Malawi			2.500
Total Income			104.684
Expenses			
Indirect costs NL			
Salaris PM			8.816
Salaris FD			8.304
Salaris MD			18.576
Loonheffing			17.460
Boekhouding (Helder Accountancy)			2.904
Salarisadministratie (Baker Tilly)			1.316
Website (ArtEffect)			600
E mail (Saas Online)			480
Bestuursverzekering (HDI)			484
uitstaande factuur (Helder Acc.)			1.210
uitstaande factuur (Buro Baba)			1.050
nieuwe site & social media			6.050

Stichting Bouwen Nederland

Indirect costs The Gambia			
Tickets PM			2.600
Covid PCR tests			490
Verzekering PM			1.032
Overhead lokaal			11.000
Indirect costs Malawi			
Overhead lokaal			2.500
Total Indirect			84.872
Direct costs			
Wishes draughtsmen			600
Tickets			9.200
Hotel			2.350
Transfers			1.100
Covid PCR tests			1.500
Visa			450
Total Indirect			15.200
Total Expenses			100.072
Net Result			4.432